

Inleiding

In deze raadsperiode kiest het college ervoor om niet tegenover, maar naast de andere partijen in de gemeenteraad te staan. We delen de overtuiging dat de enorme opgaven waar het eiland vandaag de dag voor staat, alleen kunnen worden aangepakt wanneer we elkaars kracht benutten en samen verantwoordelijkheid nemen.

Dit collegeakkoord is tot stand gekomen in een compact en constructief proces. Het college heeft de hand uitgestoken naar de andere partijen en heeft hen gevraagd mee te denken over het collegeakkoord in een openbare bijeenkomst. Die inbreng heeft geleid tot een breder gedragen collegeakkoord. Die brede betrokkenheid heeft het college geholpen om keuzes te maken die verantwoord en evenwichtig zijn. Daarnaast versterkt dit de samenwerking om in de komende periode als college en raad te werken aan de grote opgaven waar de gemeente Terschelling voor staat.

De urgente opgaven (onder meer de haven en woningbouw) waar onze gemeente in deze periode voor staat, zijn namelijk aanzienlijk en vereisen stevige keuzes. Het college stelt daarom in dit akkoord concrete acties voor. Bestaand beleid blijft in stand en wordt daarom niet genoemd.

Het voorliggende akkoord is bewust opgesteld op hoofdlijnen. Daarmee worden de belangrijkste richting en prioriteiten vastgelegd, zonder direct in detail te treden. Dit biedt ruimte voor verdere uitwerking, nadere keuzes en het voeren van het gesprek met zowel de raad als de samenleving. In de volgende fase zal dit akkoord worden vertaald naar concrete uitvoeringsplannen. Daarbij is het uitgangspunt dat plannen waar mogelijk helder, realistisch en meetbaar worden gemaakt, met oog voor haalbaarheid en financiële onderbouwing.

De noodzakelijke, grote investeringen in de haven leggen een grote druk op onze gemeente, maar kunnen niet meer uitgesteld worden. De noodzaak om alle benodigde middelen hiervoor vrij te maken, leidt ertoe dat grote financiële keuzes gemaakt moeten worden. Toch vinden wij het van belang om deze stappen nu te zetten.

Terschelling staat voor grote opgaven en verdient daarom een constructief college en een constructieve raad. Dat vraagt om samenwerking en verantwoordelijkheid van alle partijen. Met dit collegeakkoord leggen we een stabiele basis voor samenwerking met de raad, het college, eilanders en ondernemers. We staan open voor ideeën en bijdragen, zeker ook van buiten het college, zodat we schouder aan schouder kunnen werken aan een gemeente die voorbereid is op de toekomst en waar iedereen op kan bouwen.

1. Haven & bereikbaarheid

Het is 'vijf voor twaalf' als het gaat om de toegankelijkheid van ons havengebied en daarmee de bereikbaarheid van ons eiland. Die bereikbaarheid staat onder grote druk. Er bestaat een reëel risico dat de enige centrale toegangs- en ontsluitingsweg van het eiland geheel of gedeeltelijk moet worden afgesloten.

De bereikbaarheid van Terschelling staat of valt met een goed functionerende haven.

~~Het beoogde~~Daarom kiest het college kiest voor variant B2, de meest duurzame en toekomstbestendige variant oplossing. Het beoogde college is bereid een aanvullende financiële bijdrage te leveren voor de meerkosten van variant B2 ten opzichte van de andere varianten. Het beoogde college kan een aanvullende financiële bijdrage geven voor de meerkosten van B2 ten opzichte van andere varianten.

Om daadwerkelijk stappen te zetten, is samenwerking met het Rijk en de Provincie Fryslân essentieel. Dit blijkt ook uit de recente mededeling van minister Vincent Karremans dat het Rijk de helft van de financiering voor de haven op zich wil nemen. Om echt stappen te kunnen zetten, is samenwerking met het Rijk en de Provincie Fryslân essentieel.

Daarnaast zet Het beoogde het college zet in op agendering binnen het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT), zodat de bereikbaarheid van Terschelling structureel wordt verankerd in landelijke investeringen.

We benutten Tegelijkertijd willen we nieuwe technologieën benutten om de bereikbaarheid slimmer en robuuster te maken. We verkennen bijvoorbeeld de inzet van drones voor urgente en lichte vrachten, zoals medische leveringen of onderdelen. Ook kijken we naar digitale systemen voor betere logistieke planning en informatievoorziening. Samen met en samenwerking met kennisinstellingen en bedrijven willen we ruimte creëren om pilots op het eiland mogelijk te maken.

2. Brede mobiliteitsvisie

~~Het college stelt een Er wordt gewerkt aan een~~ integrale mobiliteitsvisie ~~op~~. De focus ligt niet alleen op de ~~veer~~boot, maar op de hele reis van, naar en op Terschelling. De infrastructuur op Terschelling is kwetsbaar door de sterke afhankelijkheid van één hoofdontsluiting. Het ~~beoogde~~ college kiest voor de invoering van een Schylge-vignet voor gemotoriseerd vervoer. ~~Het, met als~~ uitgangspunt ~~is hierbij~~ dat Terschelling goed bereikbaar blijft voor bewoners, ondernemers en badgasten ~~en zodat~~ er beter gestuurd kan worden op parkeerdruk, leefbaarheid en ruimtegebruik. 3

3. Wonen & bouwen

~~Wonen is voor het beoogde college één van de meest urgente thema's. De druk op de woningmarkt is groot, waardoor betaalbaarheid, doorstroming en beschikbaarheid van passende woningen voor eilanders centraal staan in de plannen voor de komende jaren.~~

Wonen is voor het college één van de meest urgente thema's. De druk op de woningmarkt is groot, waardoor betaalbaarheid, beschikbaarheid en doorstroming centraal staan in het woonbeleid voor de komende jaren. Daarbij ligt de focus op voldoende passende woningen voor eilanders, zodat jong en oud op het eiland kunnen blijven wonen.

Het ~~beoogde~~ college wil woningbouw op Terschelling aanjagen en versnellen. Om dat te laten plaatsvinden, wordt het Woonteam opgeheven en worden woonprojectleiders aangesteld.

Het ~~beoogde~~ college maakt een inventarisatie van nieuwe zoekgebieden en extra locaties waar woningbouw mogelijk zou kunnen zijn. Om woningbouwinitiatieven te versnellen, brengt dit ~~beoogde~~ college de bouwleges in harmonie met huidige wet- en regelgeving. De leges blijven kostendekkend, maar worden waar het kan verlaagd. Ook wordt er ingezet op handhaving van de ~~L~~leegstandsverordening, waardoor leegstaande woningen sneller in de woningvoorraad terug kunnen keren. Er kan een vergunning aangevraagd worden voor omzetting naar permanente bewoning van recreatiewoningen en recreatieappartementen in de dorpskernen naar permanente bewoningen recreatieappartementen in de dorpskernen. Bij omzetting geldt de reguliere ~~H~~huisvestingsverordening.

De inzet van het ~~beoogde~~ college is dat om de toewijzing van woningen van WoonFriesland wordt over te nemen gedaan door de gemeente Terschelling. Op deze manier kan de gemeente direct toetsen of iemand een economische of maatschappelijke binding met het eiland heeft, en daarmee in aanmerking komt voor een huisvestingsvergunning. Zo kan er helderheid Hierdoor ontstaat meer duidelijkheid komen over de toewijzing van woningen aan eilanders en kan beter er rekening worden gehouden met passende toewijzing aan de toekomstige bewonersverdeling van de sociale huurwoningen onder toekomstige bewoners. Er wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om Daarnaast wordt onderzocht of de koopprijsgrens te baseren gebaseerd kan worden op de WOZ-waarde in plaats van op de verkoopprijs.

Het ~~beoogde~~ college verzorgt periodiek heldere communicatie over woningbouw, locaties, kavels en appartementen op Terschelling. Er wordt deze Deze raadsperiode wordt eende Nota Ruimtelijke Kwaliteit vastgesteld, waarin de eisen voor het uiterlijk van bouwwerken staan beschreven zijn vastgelegd.

Sociale huur, midden huur en koop

Het ~~beoogde~~ college zet in op sociale huur en midden huur. Op de locatie Halfweg komen circa twintig (container) woningen voor midden huur. Nog eens twintig woningen voor midden huur worden op een andere locatie gerealiseerd. Deze locatie wordt nog bepaald.

~~Dit Het beoogde~~ college gaat negentig sociale woningen realiseren, verdeeld over de CNL-locatie, Zuidermiede en rondom De Stoek. Het participatietraject voor Klein Zuidermiede krijgt een nieuwe impuls. Bij Groot Zuidermiede start het ~~beoogde~~ college voortvarend met het ontwikkelen van planvorming en het bouwrijp maken van de grond.

Er komt een gymzaal bij 't Jok, dorpshuis De Stoek blijft staan. Door het afbreken van de gymzaal bij De Stoek wordt er ruimte vrijgemaakt voor woningbouw.

In de Noordermiede zet het ~~beoogde~~ college in op een mix van dertig koopkavels voor de vrije sector en twaalf huurappartementen in de sociale sector. Op de locatie van de huidige brandweerkazerne op West-Terschelling zet het ~~beoogde~~ college in op woningbouw.

Dellewal

Op Dellewal wordt de bestaande bebouwing (de bungalow en de bunkerwoningen) gesloopt. ~~Daar zet het beoogde~~Het college ~~zet daar~~ in op ~~de realisatie van~~ twintig koopappartementen in de vrije sector. ~~De ontwikkeling vindt plaats Dit gebeurt op de locatie~~ binnen de bestaande bouwvlakken (van de bungalow, dancing en de bunkerwoningen), waardoor ~~er~~ als het ware één lang bouwvlak ~~wordt gecreëerd ontstaat~~. Het zicht op de baai en de haven vanaf de Hoofdweg blijft ~~vrijdaarbij behouden~~.

Binnen project Dellewal ~~kan er ook~~ wordt tevens rekening gehouden met ~~een de~~ mogelijke ontwikkeling van een onderwijsgebouw voor middelbaar en hoger onderwijs. ~~Op Uiterlijk op 1 januari 2027 moet daar~~ duidelijkheid zijn ~~over de haalbaarheid of deze ontwikkeling haalbaar is~~.

Campus Victoria

De oude campus Victoria ~~wordt wonen voorkrijgt een woonbestemming voor~~ vrije sector koopwoningen. De ~~bestaande~~ bebouwing ~~die er nu staat, moet worden afgebroken~~ wordt gesloopt en nieuwbouw vindt uitsluitend plaats binnen de. ~~Er wordt alleen gebouwd op de~~ bestaande bouwvlakken. Hiervoor wordt een planologisch inrichtingsplan ~~gemaakt opgesteld~~. ~~Op deze locatie zijn recreatiewoningen en recreatieappartementen nadrukkelijk uitgesloten. Expliciet mogen op deze locatie geen recreatiewoningen of appartementen komen.~~

Terschelling wil vluchtelingen blijven opvangen. ~~, v~~ Voor de huisvesting ~~moet dan zal in dat geval~~ een alternatieve locatie ~~moeten~~ worden gevonden. 5

4. Bestuurlijke samenwerking

Bestuurlijke samenwerking is essentieel om opgaven zoals de bereikbaarheid van het eiland en de woningnood op een effectieve, efficiënte en samenhangende manier aan te pakken. Door actief verbinding te zoeken, naar elkaar te luisteren en ruimte te geven aan verschillende perspectieven, bouwen we aan besluiten die breed worden gedragen. Zo zetten we gezamenlijk de schouders onder een toekomst waarin iedereen op Terschelling zich vertegenwoordigd voelt.

Het college wil samen met de gemeenteraad, de ambtelijke organisatie en ~~de alle~~ eilanders ~~bevolking gaan staan zich vol inzetten~~ voor ~~de gemeente~~ Terschelling. ~~Vanuit een gedeeld, hierin gedreven door een gedeelde~~ verantwoordelijkheid ~~sgevoel~~ en ~~de met~~ het oog voor elkaar werken we samen aan sterke, leefbare toekomstige gemeente. Samen bereiken we hiermee het beste voor het eiland. ~~wens om samen het beste voor onze gemeente te bereiken.~~

Het goed betrekken van de gemeenteraad bij het beleid, vindt het beoogde college van groot belang. Het college hecht grote waarde aan een sterke samenwerking met de gemeenteraad. Dat ~~houdt in~~ betekent dat de gemeenteraad tijdig ~~wordt~~ geïnformeerd ~~wordt en om op dat moment de gemeenteraad te betrekken bij voorstellen die in en~~ actief wordt betrokken bij beleidsvoorstellen die in ontwikkeling zijn, ~~zodat keuzes~~ gezamenlijk en zorgvuldig kunnen worden gemaakt.

Om ~~ook~~ jeugd en jongeren een stem te geven over de toekomst van Terschelling, wordt een Jeugdraad opgericht. ~~te betrekken, wordt er een Jeugdraad gerealiseerd. Daarnaast vindt Hhet beoogde college vindt~~ goed werkgeverschap ~~belangrijk en voert~~ ~~elke~~ essentieel. Daarom wordt in iedere bestuursperiode een werknemersbelevingsonderzoek ~~uitgevoerd~~. De ~~uitkomsten van deze~~ periodieke resultaten hiervan vormende basis voor een concreet onderzoeken worden verwerkt in een implementatieplan. Hierdoor wordt er gewerkt aan een sterke, betrokken en toekomstgerichte organisatie.

Het ~~beoogde~~ college zet sterk in op heldere, ~~open en toegankelijke~~ communicatie. ~~Niet alleen binnen het, zowel binnen het~~ gemeentebestuur en de ~~gemeentelijke ambtelijke~~ organisatie, ~~als daarbuiten~~ maar juist ook richting inwoners, ondernemers en bezoekers van Terschelling. Door informatie beter ~~meer~~ inzichtelijk te maken en keuzes transparant toe te lichten, groeit het begrip en daarmee het draagvlak voor keuzes die worden gemaakt. ~~t en duidelijkheid te geven, wordt het draagvlak voor keuzes vergroot. Er wordt een voorstel uitgewerkt voor de realisatie van~~ Daarbij wordt gewerkt aan een gebruiksvriendelijke Terschelling-app, die ~~de verbinding tussen gemeente en~~ samenleving versterkt en informatie snel en eenvoudig beschikbaar maakt. ~~inwoners, ondernemers en bezoekers direct verbindt met de gemeente.~~

Het ~~beoogde~~ college ~~vindt het belangrijk~~ hecht eraan dat zowel de gemeenteraad als het college ~~binnen de aan hen verstrekte~~ zorgvuldig blijft opereren binnen de eigen wettelijke ~~taken~~ rollen en bevoegdheden. ~~blijft.~~ Binnen ~~deze~~ tak ~~die kaders is nauwe en~~ bevoegdheden, is samenwerking essentieel, juist omdat de opgaven groot en complex zijn. ~~urgent, gezien de grote opgaven waar Terschelling voor staat. Voor het oplossen van deze opgaven is het eiland~~ De gemeente is daarbij in belangrijke mate afhankelijk van ~~steun van~~ samenwerking met partners ~~externe partijen,~~ zoals de Rijksoverheid en de Provincie. Een verdeelde raad kan de positie van ~~Terschelling de gemeente~~ in gesprekken en onderhandelingen met het Rijk en de Provincie verzwakken. Een eensgezinde en constructieve opstelling houding binnen de raad versterkt juist de bestuurlijke slagkracht de positie van Terschelling in gesprekken en onderhandelingen, en vergroot de kans op steun en kan bijdragen aan het verkrijgen van de benodigde middelen en steun om ambities te realiseren.

Het ~~beoogde~~ college ziet kijkt uit naar een uitnodiging van de raad om samen in gesprek te gaan over bestuurlijke vernieuwing. ~~Daarnaast wordt voorgesteld om jaarlijks een gezamenlijk heissessie te organiseren, waarin reflectie en vooruitblik centraal staan. en zou het buitengewoon op prijs stellen om jaarlijks met de gemeenteraad een heissessie te hebben.~~

~~Dit beoogde~~ Het college wil investeren in goede relaties met de streeft naar goede betrekkingen met de Rijksoverheid, mede vanwege belangrijke projecten op het eiland,. Zeker omdat er een aantal belangrijke projecten op Terschelling, waaronder de ontwikkeling van de haven. Ook wordt de Rijksoverheid opgeroepen om de Waddentoest opnieuw actief toe te passen, zodat specifieke belangen van het Waddengebied beter worden meegewogen in besluitvorming., uitgevoerd 6

~~moeten worden. Daarnaast wil het beoogde college graag de Rijksoverheid oproepen om de Waddentoets weer actief toe te passen.~~

Het ~~beoogde~~ college wil de goede ~~contacten die zij heeft~~ relaties met de Provincie Fryslân niet alleen behouden, maar ook en versterken. ~~De s~~ Samenwerking met ~~de bestuurlijke~~ partijen met een wettelijk taak op het eiland hebben, zoals Staatsbosbeheer, ~~het~~ Wetterskip Fryslân en Rijkswaterstaat, wordt geïntensiveerd met als doel om tot duidelijke en werkbare afspraken te komen. wil het beoogde college intensiveren, met het doel om concrete afspraken te maken.

Daarnaast zoekt het college actief de verbinding met natuur-, ondernemers- en belangenorganisaties. Gezamenlijk wordt gewerkt aan opgaven die het eiland raken, zoals kwelderherstel, waarbij natuur, veiligheid en leefbaarheid hand in hand gaan. Dat geldt ook voor de samenwerking met verschillende natuur-, ondernemers- en

~~belangenorganisaties. Onder meer kwelderherstel is een thema waar hierbij aandacht voor is.~~

~~Ook deelname aan gemeenschappelijke regelingen blijft van groot belang. Deze samenwerking vormt een stevige basis om kwaliteit, efficiëntie en continuïteit in de uitvoering van publieke taken te waarborgen. De deelname in gemeenschappelijke regelingen vindt het beoogde college belangrijk, om kwaliteit, efficiëntie en continuïteit te borgen. 7~~

5. Sociaal Domein & welzijn

Het sociaal domein en het welzijn van inwoners hebben grote kringen volop aandacht van het beoogde college. Hierbij gaat het onder meer om Daarbij staat niet alleen de fysieke gezondheid centraal, maar juist ook de mentale gezondheid van inwoners, preventie en ondersteuning van jongeren en kwetsbare groepen. Binnen het sociaal domein (waar de WMO, participatie en jeugdzorg onder vallen) kiest het college ervoor om lokaal zoveel mogelijk maatwerk te bieden. De gemeente is gebonden aan landelijke wet- en regelgeving, waar ruimte is voor eigen keuzes wordt nadrukkelijk ingezet op een aanpak die past bij Terschelling en haar inwoners. Naast gezondheid en welzijn, is er aandacht voor het sociaal domein, waar WMO, participatie en jeugdzorg onder vallen. Hoewel hier veel regelgeving niet door de gemeente zelf opgesteld kan worden, omdat dit landelijke regels zijn, is er in deze raadsperiode waar mogelijk gekozen om sterk in te zetten op de lokale uitvoering en keuzes hierin.

Volksgezondheid, preventie & jeugd

Er Op Terschelling liggen verschillende uitdagingen op het gebied van gezondheid en welzijn onder de eilanders. Risico's voor het de lichamelijke welzijn-gezondheid zijn gaat het onder meer om overgewicht en overmatig alcohol- en middelengebruik. Op het gebied van Risico's voor mentaal welzijn zijn onder meerspelen eenzaamheid, verslavingen en de beperkingen die een kleine gemeenschap soms met zich meebrengt een belangrijke rol met beperkte mogelijkheden.

Er Daarnaast zijn er zorgen over jongeren en volwassenen op het eiland die te maken hebben met gedachten overworstelen van suïcidale gedachten, bij henzelf of in hun directe omgeving. Er is behoefte aan informatie meer kennis over mentale welzijn gezondheid en aan ondersteuning bij het herkennen van signalen, hulp bij het signaleren van deze problematiek. Daarom kiest Het beoogde college kiest ervoor om een steunpunt voor suïcidepreventie op te richten, zodat inwoners sneller passende hulp en ondersteuning kunnen vinden.

Het beoogde college Ook de vindt preventie van alcohol- en middelengebruik onder jongeren en volwassenen krijgt blijvende prioriteit. onder jongeren, en van overmatig alcohol- en middelengebruik door volwassenen, erg belangrijk. Daarom besluit het beoogde college om h Het programma *Helder Terschelling* wordt voortgezet en in deze bestuursperiode verder versterkt, met concrete en meetbare resultaten als doel. te zetten. Er worden in deze periode vanuit Helder Terschelling meetbare stappen gezet.

Het beoogde college maakt keuzes die bijdragen wil bouwen aan een gezonde generatie. Daarom wordt extra ingezet, door onder meer inzet op sport, en preventie en een sterkere sociale basis. Dit beoogde Het college besluit dat breidt het jeugdwerk op Terschelling uitgebreid moet worden, uit met speciale aandacht voor name voor de groep jongeren tussen de 14 tot en 18 jaar. -jarigen. Daarnaast worden d De

sportmaterialen in de sportzalen vernieuwd en worden weer op orde gebracht, zodat iedereen veilig en met plezier kan blijven sporten en bewegen.

WMO, participatie & jeugdzorg

Iedere inwoner moet gemakkelijk de weg kunnen vinden naar passende zorg en ondersteuning. Daarom ontwikkelt het college een Om de toegankelijkheid van zorg en ondersteuning te vergroten, ontwikkelen we een duidelijke sociale kaart, waarop overzichtelijk zichtbaar is welke partijen organisaties en instanties welke taken uitvoeren hulp bieden.

Om ondersteuning laagdrempeliger te maken, houdt het Eilandteam regelmatig inloopsprekuren in de bibliotheek en dorpshuizen. Inwoners kunnen hier zonder afspraak terecht met vragen of zorgen, dichtbij huis in een vertrouwde omgeving. Daarmee vergroten we ook de bekendheid en vindbaarheid van het Eilandteam. Bij de bibliotheek en de dorpshuizen houdt het Eilandteam op regelmatige basis een inloopsprekuren, zodat mensen laagdrempelig en zonder afspraak terecht kunnen.

Ook inwoners met schulden verdienen snelle en praktische ondersteuning. Juist in de eerste fase van schuldproblemen moeten vaak veel ingewikkelde stappen tegelijk worden gezet. Het college kiest daarom voor een aanpak waarbij de gemeente samen met inwoners direct de eerste acties oppakt. Zo wordt voorkomen dat problemen verder oplopen en krijgen mensen sneller grip op hun situaties. Mensen die net in beeld komen bij schuldhelpverlening, moeten op korte termijn veel acties oppakken om niet verder in problemen te komen. Om deze mensen zo snel en efficiënt mogelijk te helpen, pakt de gemeente bij schuldproblematiek de eerste acties samen met deze mensen op, om verergering van de situatie te voorkomen. 8

Daarnaast is huishoudelijke hulp van groot belang om mensen langer zelfstandig

Huishoudelijke hulp kan mensen helpen om langer zelfstandig op ons eiland te blijven laten wonen. De huidige wachtlijst voor het krijgen van huishoudelijke hulp vanuit de WMO zet deze zelfstandigheid onder druk, staat. Het beoogde college wil daarom de wachtlijst die er nu is voor huishoudelijke hulp vanuit de WMO aan het eind van het jaar uiterlijk eind 2026 de wachtlijst volledig hebben weggewerkt. Om dit mogelijk te maken, worden extra hebben en maakt organisatorische en financiële middelen vrijgemaakt om dit probleem op te lossen. 9

6. Energie & infrastructuur

De energietransitie vraagt veel van ons eiland. De noodzaak om te verduurzamen wordt steeds, zeker nu de noodzaak tot verduurzaming steeds meer voelbaar en zichtbaarder en voelbaar, ook op ons eiland. wordt. Tegelijkertijd biedt deze opgave uitdaging grote

juist kansen: om samen innovatieve oplossingen te ontwikkelen, slimmer om te gaan met energie en de kracht en betrokken van eilanders te benutten voor een duurzame en om als gemeenschap slimmer en duurzamer om te gaan met energie, en om de kracht van eilanders te benutten in het creëren van een toekomstbestendige energievoorziening.

Dit Hetbeoogde college kiest ervoor om de energiecoaches actief langs de deuren te laten gaan. per huis een bezoek af te laten leggen, zodat de energiecoaches per huis Zo krijgen inwoners persoonlijk advies kunnen geven over hoe zo goed mogelijk om te gaan met energie. Daarvoor kan het noodzakelijk zijn om de uren van de energiecoaches uit te breiden, waarbij er een robuuste invulling van de formatie plaatsvindt. over energiebesparing en duurzaam energiegebruik, passend bij hun woning en situatie. Om deze ondersteuning goed en structureel aan te bieden wordt waar nodig de capaciteit van de energiecoaches uitgebreid.

Dit beoogde Daarnaast zet het college zet in op het voor de versnelde aanleggen van de volgende nieuwe Wadkabels. Om voorbereid te zijn op toekomstige uitbreiding van het elektriciteitsnet, en neemt het college ook verantwoordelijkheid voor het tijdig vinden van een geschikte locatie voor het op zich om alvast een locatie te zoeken voor het benodigde trafo-station van ongeveer 1 één hectare.

Dit beoogde college wil inzetten op D duurzame energie krijgt een belangrijke status in het beleid van het college. Wind energie biedt kansen voor Terschelling, omdat wind op het eiland ruim aanwezig is. is in grote mate voorhanden op het eiland, d Daarom wil het college het mogelijk maken dat bedrijven en particulieren kleine plaatsen van kleine windmolens (tot 15 meter hoog te) kunnen plaatsen. bij bedrijven en particulieren mogelijk maken. Daarnaast steunt het beoogde college de gezamenlijke oproep van de gezamenlijke Waddeneilanden om aan de provincie Fryslân te bewegen om ook windmolens boven de hoger dan 15 meter toe te staan op de Waddeneilanden toe te staan.

Het beoogde college zet in op meerdere batterijen op het eiland, om te proberen de te veel opgewekte energie vast te houden op het eiland. 10 Om slimmer gebruik te maken van duurzaam opgewekte energie, zet het college bovendien in op meerder batterijsystemen op het eiland. Hiermee kan overtollige energie worden vastgehouden op het eiland.

7. Toerisme & Leefbaarheid

Toerisme en leefbaarheid zijn in samenhang beschouwd onlosmakelijk met elkaar verbonden en vormen belangrijke aandachtspunten speerpunten voor de komende bestuursperiode. Het beoogde college kiest voor een koers waarin economische

ontwikkeling hand in hand gaat met de kwaliteit van leven op Terschelling. Dat vraagt om duidelijke keuzes: investeren in een aantrekkelijk toeristisch aanbod, terwijl tegelijkertijd het unieke karakter van het eiland en het welzijn van inwoners worden beschermd en versterkt.

Daarbij gaat het om het vinden van een evenwicht tussen economische ontwikkeling en de kwaliteit van leven op het eiland. Dit vereist duidelijke keuzes in deze periode. Verbetering van het toeristisch product is belangrijk om het toerisme ook op langere termijn in stand te houden, naast aandacht voor de leefbaarheid en het eigen karakter van het eiland en haar inwoners.

Toerisme

Het college wil investeren in een gastvrij, toegankelijk en toekomstbestendig eiland. Daarom wordt ingezet op het verbeteren van de toegankelijkheid van de strandovergangen. Op twee locaties start bovendien een pilot met douche-, toilet- en drinkwatervoorzieningen, zodat bezoekers en inwoners beter gebruik kunnen maken van het strand en de openbare ruimte.

Ook bij het onderhoud van fietspaden kijkt het college nadrukkelijk naar mogelijkheden om meer ruimte en voorzieningen voor voetgangers te creëren. In de binnenduinstrand kiest het college ervoor om wegen te richten volgens het principe van het programma 'auto te gast', waarbij verkeersveiligheid, rust en recreatieve kwaliteit centraal staan.

In deze raadsperiode wordt daarnaast een Toekomstperspectief Toerisme vastgesteld. Hierin worden fundamentele keuzes gemaakt over de toekomst van het toerisme op Terschelling, met aandacht voor balans tussen bezoekers, natuur, economie en leefbaarheid.

Om de grote opgaven waar Terschelling voor staat (zoals investeringen in de haven en woningbouw) mogelijk te maken, wordt de toeristen- en forensenbelasting wordt verhoogd met één euro per persoon per nacht, naar 3,40 euro. Het college vindt deze stap noodzakelijk om te kunnen blijven investeren in een leefbaar en toekomstbestendig eiland. De urgente opgaven (onder meer de haven en woningbouw) waar onze gemeente in deze periode voor staat, zijn namelijk aanzienlijk en vereisen stevige keuzes.

Leefbaarheid

Vrijwilligersorganisaties zijn essentieel voor de leefbaarheid van de eilander samenleving en zijn onmisbaar voor de leefbaarheid op Terschelling. Als blijk van waardering ontvangen kleine vrijwilligersorganisaties zonder beroepskrachten eenmalig een bijdrage van vijfhonderd euro, vrij besteedbaar. Hiermee spreekt het

beoogde college waardering uit voor de enorme inzet van vrijwilligers en het belang van hun werk voor de gemeenschap. Als eerbetoon aan de kleine organisaties die zonder beroepskrachten door vrijwilligers geleid worden, geeft dit beoogde college hun eenmalig een bedrag van vijfhonderd euro, zonder voorwaarden voor de besteding, om de erkenning uit te drukken voor al het werk dat gedaan wordt door vrijwilligers en het belang van de organisaties voor de Terschelling samenleving.

Daarnaast wordt een vrijwilligerscentrale opgericht. Hiermee krijgen inwoners meer mogelijkheden om zich in te zetten voor vrijwilligerswerk, ook wanneer zij nog geen lid zijn van een organisatie. Zo wil het college betrokkenheid, ontmoeting en participatie verder versterken.

Het beoogde college gaat een vrijwilligerscentrale opzetten, om mensen de kans te geven om te participeren in vrijwilligersorganisaties, ongeacht of ze hier lid van zijn of niet.

Om eilanders te helpen om (kleinschalige) evenementen te organiseren, wordt er een evenementenloket geopend op het gemeentehuis. Het belang van Oerol voor het eiland is onmiskenbaar. Het beoogde college gaat graag samen in gesprek over de voorwaarden die nodig en wenselijk zijn voor de toekomst en toekomstbestendigheid van het festival.

De eigen talen van het eiland verdienen een blijvende plek in onze gemeenschap. Het beoogde college zet zich hiervoor in en ziet hier een taak voor het gemeentelijke museum 't Behouden Huys. 11

Om eilanders te ondersteunen bij het organiseren van kleinschalige evenementen, opent het beoogde college een evenementenloket op het gemeentehuis. Organisatoren kunnen hier terecht voor begeleiding, informatie en ondersteuning bij vergunningen en praktische vragen.

Het belang van Oerol voor Terschelling is groot en onmiskenbaar. Het beoogde college gaat daarom graag samen in gesprek over de voorwaarden die nodig zijn om het festival ook in de toekomst duurzaam en toekomstbestendig te houden.

Ook de eigen talen en cultuur van het eiland verdienen een blijvende en zichtbare plek binnen de gemeenschap. Het beoogde college zet zich actief in voor het behoud hiervan en ziet daarbij een belangrijke rol voor Museum 't Behouden Huys.

Natuur

De natuur is het hart van Terschelling. Ze vormt niet alleen het visitekaartje van het eiland, maar is ook van onschatbare waarde voor inwoners, bezoekers en ondernemers. Daarom is het belangrijk dat de natuurgebieden toegankelijk blijven voor iedereen. Alleen zo behoudt het eiland zijn unieke karakter en blijft Terschelling in haar kracht staan: als plek waar natuur, leefbaarheid en gastvrijheid samenkomen.

8. Handhaving

Dit ~~Het beoogde~~ college geeft prioriteit ~~aan het tegengaan aan de handhaving~~ van verrommeling in de polder ~~van Terschelling~~. Hiermee bedoelt het beoogde college ~~Daarbij gaat het~~ onder meer ~~om~~ het opslaan van goederen in de polder op ~~plaatsen locaties~~ waar dit niet ~~is~~ toegestaan ~~is~~, het ~~zonder~~ egaliseren van percelen ~~zonder vergunning~~ en het ~~deponeren achterlaten~~ van slootafval in ~~de~~ bermen.

Het ~~beoogde~~ college zet in op een betere ~~en meer samenhangende~~ samenwerking tussen ~~de~~ ketenpartners, zodat ~~de toezicht en~~ handhaving ~~beter gestructureerd kan worden~~ effectiever en overzichtelijker worden georganiseerd.

Daarnaast wordt een inventariserende nulmeting uitgevoerd bij alle campings en ~~locaties voor Het beoogde college voert een inventariserende nulmeting uit op alle campings en~~ kamperen bij de boer', om ~~te kijken naar een helder beeld te krijgen van~~ de bestaande situatie ~~in tijdens~~ het hoogseizoen. ~~Op basis daarvan kan gericht worden gewerkt aan verbetering en naleving van de regels.~~